

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

OCHRONA DZIEDZICTWA Z KONSERWACJĄ I MODERNIZACJĄ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH 2

Przedmiot

Kierunek studiów

ARCHITEKTURA

Studia w zakresie (specjalność)

Poziom studiów

drugiego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

I/1,2

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski/angielski

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

30

Ćwiczenia

0

Laboratoria

0

Projekty/seminaria

45

Inne (np. online)

0

Liczba punktów ECTS

5

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

prof. dr hab inż. arch. Piotr Marciniak

e-mail: piotr.marciniak@put.poznan.pl

Wydział Architektury ul. Jacka Rychlewskiego 2,

61-021 Poznań

tel: 665-33-21

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Dr hab. inż. arch. Adam Nadolny, prof. PP

dr hab. inż. arch. Grażyna Kodym-Kozaczko

dr inż. arch. Joanna Kaszuba

dr inż. arch. Karolina Sobczyńska

dr inż. arch. Barbara Świt-Jankowska

mgr inż. arch. Joanna Bogajewska-Danek

dr inż. arch. Agnieszka Rumieź

mgr inż. arch. Magdalena Sobisiak

Wymagania wstępne

Wiedza:

- uporządkowana, podbudowana teoretycznie wiedza ogólna obejmująca kluczowe zagadnienia z zakresu projektowania architektonicznego;
- szczegółowa wiedza w zakresie kierunków studiów powiązanych ze studiowanym kierunkiem Architektura;
- podstawowa wiedza o trendach rozwojowych w projektowaniu architektonicznym podstawowa wiedza niezbędna do rozumienia społecznych, ekonomicznych;
- prawnych i pozatechnicznych uwarunkowań projektowania architektonicznego

Umiejętności:

- pozyskiwanie informacji z literatury, baz danych oraz innych, właściwie dobranych źródeł, także w języku angielskim, integrowanie informacji, dokonywanie ich interpretacji, a także wyciąganie wniosków oraz formułowanie i uzasadnianie opinii;
- umiejętność poprawnego wnioskowania na podstawie danych pochodzących z różnych źródeł.

Kompetencje społeczne:

- student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób;
- student ma świadomość i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje;
- potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.

Cel przedmiotu

1. Zapoznanie studentów z problematyką wykonywania Białych Kart Ewidencyjnych Zabytków Architektury i Budownictwa.
2. Nabycie umiejętności wykonywania analizy konserwatorskiej obiektów zabytkowych i korzystania z opracowań archiwalnych (archiwum Konserwatora Zabytków, archiwa państwowe, zbiory specjalne bibliotek, archiwa prywatne i inne).
3. Zapoznanie na przykładzie konkretnych obiektów z tradycyjnymi technikami, konstrukcjami budowlanymi, historycznym detalem architektonicznym.
4. Zapoznanie studentów z problematyką modernizacji oraz adaptacji obiektów zabytkowych.

5. Poznanie zagadnień, współczesnych tendencji oraz trendów w projektowaniu modernizacji obiektów zabytkowych.
6. Kształcenie umiejętności rozpoznawania potencjału istniejącej struktury architektonicznej i urbanistycznej: analizy różnorodnych powiązań, wartości zastanych i uwarunkowań w istniejącym obiekcie i jego otoczeniu takich, jak kontekst kulturowy, istniejące problemy funkcjonalne i aspekty społeczno – ekonomiczne.
7. Nauka znalezienia równowagi pomiędzy wymogami technicznymi, konserwatorskimi, funkcjonalnymi oraz estetycznymi, których uwzględnienie jest konieczne w trakcie adaptacji obiektu zabytkowego lub historycznego na cele współczesne.
8. Doskonalenie umiejętności symulacji i wielowariantowego kształtowania koncepcji architektonicznej.
9. Nabycie i kształcenie umiejętności konstruowania programu użytkowego obiektu o złożonej funkcji, kształcenie umiejętności integracji funkcjonalnej z istniejącym obiektem i otoczeniem.
10. Nabycie i kształcenie umiejętności dostosowania programu funkcjonalnego do istniejącej struktury przestrzennej obiektu, ocena jego możliwości przestrzennych i funkcjonalnych.
11. Nabycie umiejętności kreatywnego spojrzenia na formę, funkcję i konstrukcję budynku w kontekście przestrzennym i kulturowym z uwzględnieniem wartości historycznej obiektu.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

B.W1. zaawansowaną teorię architektury i urbanistyki przydatną do formułowania i rozwiązywania złożonych zadań z zakresu projektowania architektonicznego i urbanistycznego oraz planowania przestrzennego, a także trendy rozwojowe i aktualne kierunki w projektowaniu architektonicznym i urbanistycznym;

B.W2. historię architektury i urbanistyki, architekturę współczesną, ochronę dziedzictwa w zakresie niezbędnym w twórczości architektonicznej, urbanistycznej i planistycznej;

Umiejętności

B.W7. teoretyczne podstawy rozumowania naukowego i prowadzenia badań w zakresie przydatnym do realizacji skomplikowanych zadań projektowych, a także interpretacji opracowań naukowych w dyscyplinie naukowej – architektura i urbanistyka;

Kompetencje społeczne

B.U1. integrować zaawansowaną wiedzę z zakresu różnych obszarów nauki, w tym historii, historii architektury, historii sztuki i ochrony dóbr kultury, gospodarki przestrzennej podczas rozwiązywania złożonych zadań inżynierskich;

B.U2. dostrzegać znaczenie pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej architekta, w tym jej wpływu na środowisko kulturowe i przyrodnicze, oraz brać odpowiedzialność za podejmowane decyzje techniczne w środowisku i za przekazanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego następnym pokoleniom;

B.U3. dostrzegać aspekty systemowe i pozatechniczne, w tym środowiskowe, kulturowe, plastyczne, ekonomiczne i prawne w procesie projektowania architektonicznego, urbanistycznego i planistycznego o dużym stopniu złożoności;

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Cykl wykładów z przedmiotu „Ochrona dziedzictwa z konserwacją i modernizacją obiektów zabudowlanych 2” kończy się egzaminem. Przewidziane są dwa egzaminy sesyjne, przy czym drugi termin jest terminem poprawkowym. Egzamin z przedmiotu ma formę testu opisowo - rysunkowego lub testu na platformie eMoodle.

Ocena podsumowująca: ocena uzyskana na egzaminie pisemnym, wystawiona na podstawie sumy punktów uzyskanych za poszczególne pytania cząstkowe (wiedza i umiejętności rysunkowe)

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Sprawdzanie efektów kształcenia z zajęć zajęć projektowych odbywa się:

1. W trakcie indywidualnej korekty, co jest konieczne ze względu na specyfikę oraz zróżnicowanie tematów projektowych.
2. W trakcie przeglądów cząstkowych: Sprawdzeniu podlegają: stopień zaawansowania pracy studenta, jego decyzje analityczne i syntetyczne, podejmowane w trakcie ćwiczeń.
3. Podczas przeglądu końcowego: przegląd końcowy, na ostatnich zajęciach ukazuje efekty całosemestralnej pracy. Projekty przedstawione są na wielkoformatowych planszach, których format oraz zakres zagadnień podlegających ocenie jest jednolity lub w formie prezentacji multimedialnej.

Ocena formująca

- oceny z przeglądów cząstkowych (w tym: ocena wiedzy oraz prezentacji na forum grupy, wspólna analiza i dyskusja)
- ocena efektu końcowego

Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Ocena podsumowująca:

- ocena wystawiona jest na podstawie efektu końcowego (w 80 %) przy uwzględnieniu ocen z przeglądów cząstkowych (w 20%). Przyjęta skala ocen: 2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0

Treści programowe

Wykłady:

1. Informacje wstępne: tematy i harmonogram wykładów, warunki zaliczenia przedmiotu. Cele i zadania konserwacji zabytków, podstawowe pojęcia.

2. Formowanie się poglądów konserwatorskich w Europie i Polsce. Kształtowanie się służb konserwatorskich w Polsce pod zaborami, znaczenie „carta del restauro” z 1909 r. Specyfika ochrony zabytków w Wielkopolsce pod zaborem pruskim.
 3. Problem zniszczeń I wojny światowej (Kalisz, Kazimierz n/ Wisłą) i kształtowanie się ochrony zabytków w Polsce w okresie międzywojennym. Stan zabytków w Poznaniu i Wielkopolsce po odzyskaniu niepodległości, stosunek do pruskiego dziedzictwa. problem stylu narodowego.
 4. Problemy odbudowy miast po II wojnie światowej w Europie i Polsce. Pierwszy etap powojennej odbudowy Warszawy, Wrocławia, Gdańska zgodnie z zasadami sformułowanymi przez prof. Jana Zachwatowicza. Odbudowa Poznania.
 5. Drugi etap odbudowy – wprowadzenie modernistycznej architektury i rozbieżności urbanistycznej miast na tzw. Ziemiach Odzyskanych. Rewaloryzacja miast zabytkowych.
 6. Retrowersja, czyli kreacja retrospektywna – wypracowanie współczesnego modelu odbudowy dawnej tkanki miejskiej na przykładzie centrum Elbląga, Szczecina, Głogowa oraz innych miast.
 7. Prawna ochrona zabytków w przeszłości i współcześnie. Znaczenie organizacji międzynarodowych i pozarządowych.
 8. Działania konserwatorskie w skali obiektu: polonizacja zabytków, problem prawdy historycznej, wiarygodności i kreacji konserwatorskiej – odbudowa katedry poznańskiej, pałacu Górków w Poznaniu, kościoła Gedachtniskirche w Berlinie i katedry w Coventry w Wielkiej Brytanii.
 9. Działania konserwatorskie w skali obiektu - studium wybranego przypadku.
 10. Wybrane współczesne zagadnienia konserwatorskie dotyczące skali urbanistycznej i architektonicznej – komunikacja a zabytkowe centra miast, przemieszczania zabytków, eksponowanie i konserwacja ruin, nowa architektura historycznym otoczeniu.
 11. Współczesne tendencje konserwatorskie oraz zagadnienia nowych realizacji w kontekście historycznym w Polsce i w Europie.
 12. Technologie cyfrowe w konserwacji zabytków i wykorzystanie w praktyce projektowej - wykład gościnny.
 13. Modernizm we współczesnych mieście - wartościowania i ochrona
 14. Ochrona dziedzictwa w praktyce europejskiej - wykład problemowy - zaproszeni wykładowcy.
 15. konserwacji zabytków w praktyce europejskiej - wykład problemowy - zaproszeni wykładowcy.
1. Ćwiczenie semestralne obejmują:

- wykonanie Białych Kart Ewidencyjnych Zabytków Architektury i Budownictwa na podstawie wykonanych wcześniej analiz konserwatorskich obiektów zabytkowych, korzystania z opracowań archiwalnych (archiwum Konserwatora Zabytków, archiwa państwowe, zbiory specjalne bibliotek, archiwa prywatne i inne).
 - wykonanie projektu modernizacji wybranego obiektu zabytkowego obejmuje:
 - wybór obiektu zabytkowego (kilka obiektów do wyboru)
 - wybór nowej funkcji w modernizowanym obiekcie zabytkowym
 - część analityczną:
 - analizy stanu istniejącego obiektu wraz z jego otoczeniem, w tym m.in. powiązań komunikacyjnych i funkcjonalnych z otoczeniem (mapy sytuacyjno-wysokościowe, dokumentacja fotograficzna), studia otoczenia, istniejącego planu zagospodarowania terenu, wielkości powierzchni do zagospodarowania, układu konstrukcyjnego, istniejących rozwiązań materiałowych, itd.
 - z uwzględnieniem wymogów konserwatorskich
 - część syntetyczną (projektową)
- Definiowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej w modernizowanym obiekcie w następujących etapach:
- stworzenie programu funkcjonalnego dla modernizowanego obiektu, podział na strefy, itp.
 - opracowanie kilku wariantów koncepcyjnych
 - przyporządkowanie funkcjonalnym strefom odpowiednich formalnych rozwiązań funkcjonalnych i dostosowanie ich do możliwości przestrzennych, konstrukcyjnych modernizowanego obiektu.
 - wybór najlepszego rozwiązania funkcjonalno-przestrzennego
- zapis techniczny projektu modernizacji obiektu zabytkowego w postaci projektu architektonicznego (wraz z projektem zagospodarowania terenu) oraz projektu wnętrz
 - prezentacja projektu architektonicznego przy pomocy metody graficznej na wielkoformatowych planszach, których format oraz zakres zagadnień podlegających ocenie jest jednolity.

Metody dydaktyczne

1. Wykład kursowy z prezentacją multimedialną.
2. Ćwiczenia o charakterze projektowym pozwalające na praktyczną implementację problematyki omawianej na wykładach.
3. eLearning Moodle (system wspomagania procesu dydaktycznego i nauczania na odległość).

Literatura

Podstawowa

1. Badania i ochrona zabytków w Polsce w XX wieku, materiały konferencji naukowej, Oficyna Wydawnicza Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, Warszawa 2000.
2. Borusiewicz W., Konserwacja zabytków budownictwa murowanego, Arkady, Warszawa 1985.
3. Dzieło sztuki i zabytek, materiały XXV sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, PWN, Warszawa 1976
4. Frycz J., Restauracja i konserwacja zabytków architektury w Polsce w latach 1795 – 1918, PWN, Warszawa 4 1975.
5. Kadłuczka A., Ochrona zabytków architektury. Zarys doktryn i teorii, t. 1, Stowarzyszenie Konserwatorów Zabytków, Kraków 2000.
6. Kondziela H., Stare Miasto w Poznaniu. Zniszczenia-odbudowa-program dalszych prac, Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 1971.
7. Zin W., Kalinowski, Biegański P. (red.), Zabytki urbanistyki i architektury w Polsce. Odbudowa i konserwacja, t. 1, Miasta historyczne, Arkady, Warszawa 1986.
8. Neufert E., Podręcznik projektowania architektonicznego, Arkady, 1995.
9. E-skrypt dla przedmiotu „Projektowanie modernizacji obiektów zabytkowych”. Legislacja: 1. Warunki techniczne,

Legislacja:

1. Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
2. Prawo budowlane.

Uzupełniająca

1. Czasopisma: Ochrona zabytków, Ochrona i konserwacja zabytków, Renowacje, Biuletyn informacyjny konserwatorów dzieł sztuki, KAIU.
2. Jakimowicz T., Pałac Górków w Poznaniu, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 1998.
3. Kalinowski K., Odbudowa zabytkowych miast w Polsce. Teoretyczne podstawy i realizacja na przykładzie Gdańska, w: Ochrona dziedzictwa kulturowego zachodnich i północnych ziem Polski, Warszawa 1995.
4. Klause G., Próba nowego spojrzenia na problem odbudowy Starego Rynku w Poznaniu, w: KMP 2003/2.
5. Linette E., O gotyckiej architekturze katedry poznańskiej, [w:] Podług nieba i zwyczaju polskiego. Studia z architektury i sztuki ofiarowane Adamowi Miłobędzkiemu, PWN, Warszawa 1988.

6. Linette E., O gotyckiej architekturze katedry poznańskiej, [w:] Podług nieba i zwyczaju polskiego. Studia z architektury i sztuki ofiarowane Adamowi Miłobędzkiemu, PWN, Warszawa 1988.
7. Lubocka – Hoffmann M., Elbląg. Stare Miasto, Elbląg 1998.
8. Małachowicz E., Ochrona środowiska kulturowego, t. 1, 2, PWN, Warszawa 1988 (wyłącznie teksty źródłowe).
9. Prószyński J., Dziedzictwo kultury Polski. Jego straty i ochrona prawna, t. 1, 2, Kantor Wydawniczy, Zakamycze 2001.
10. Słomiński M., Szczecińskie Podzamcze, Spółdzielnia Mieszkaniowa Podzamcze, Szczecin 1998.

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
łączy nakład pracy	153	5,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	87	3,0
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do zajęć laboratoryjnych/ćwiczeń, przygotowanie do kolokwium/egzaminu, wykonanie projektu) ¹		

¹ niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności